

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΙΗ'

Τρίτη 15 Μαΐου 2018

ΘΕΜΑΤΑ

B. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής: «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (αναδιτύπωση, L180/96/29-6-2013) και άλλες διατάξεις - Τροποποίηση του ν.4251/2014 (ΑΞ 80) για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2014/66/ΕΕ της 15ης Μαΐου 2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών στο πλαίσιο ενδοεταιρικής μετάθεσης - Τροποποίηση διαδικασιών ασύλου και άλλες διατάξεις», σελ. 7535- 7607

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΛΑΦΑΣ (Υφυπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να ξεκινήσω, λέγοντας ότι στη χώρα μας τα τρία τελευταία χρόνια πέρασαν πάνω από ένα εκατομμύριο πρόσφυγες και μετανάστες. Το πρώτο διάστημα, μέχρι τον Μάρτιο του 2016, αυτοί οι άνθρωποι, κατά τεκμήριο, πέρασαν από τη χώρα και οδηγήθηκαν, αυτοοδηγήθηκαν, κινήθηκαν προς τον βορρά, προς τις χώρες της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης, που κατά κανόνα ήθελαν να μεταβούν.

Μετά το κλείσιμο των συνόρων -το υπογραμμίζω αυτό, θα ξαναμιλήσουμε για το κλείσιμο των συνόρων- και την κοινή δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας, η οποία αντιμετωπίζεται αισχυνηλά εδώ από ορισμένες πλευρές, σαν να μην υπάρχει, τα πράγματα άλλαξαν και εγκλωβίστηκε στη χώρα μας ένας αριθμός που σήμερα είναι περίπου πενήντα με πενήντα πέντε χιλιάδες άνθρωποι, οι οποίοι δεν θέλουν να μείνουν στη χώρα μας. Παρ' όλα αυτά είναι εγκλωβισμένοι όλο αυτό το διάστημα.

Μην ξεχνάμε, όμως, ότι στη χώρα μας -και όχι τυχαία- βρίσκονται ακόμα πάνω από εξακόσιες χιλιάδες οικονομικοί, βασικά, μετανάστες, οι οποίοι πώς ήρθαν κυρίως στη χώρα μας; Πότε ξεκίνησε αυτή η ιστορία; Έχει ξεκινήσει πριν τριάντα χρόνια όταν ο τότε Πρωθυπουργός άνοιξε τα σύνορα και είπε, «ελάτε για να δουλέψετε στα χωράφια», όπου υπήρχε ανάγκη από εργατικά χέρια, στα κοπάδια, όπου επίσης υπήρχε ανάγκη από εργατικά χέρια. Επίσης, αυτός ο κόσμος ήρθε πριν από τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, όπου και πάλι ήθελαν φτηνό και διαθέσιμο για κάθε πιθανότητα και περίπτωση εργατικό δυναμικό για τα μεγάλα έργα των Ολυμπιακών Αγώνων.

Αυτή είναι η εικόνα σήμερα όταν μιλάμε για μεταναστευτικό-προσφυγικό και μην απολυτοποιούμε την πλευρά των πενήντα, πενήντα πέντε χιλιάδων, που εγκλωβίστηκαν στην χώρα μας παρά τη θέλησή τους και παρά τη θέληση, φυσικά, και της ίδιας μας της χώρας.

Το νομοσχέδιο, το οποίο συζητάμε σήμερα, αντιμετωπίζει και τις δυο αυτές, ας πούμε, κατηγορίες και ιδιαίτερα, το ζήτημα των νομίμων μεταναστών της δεύτερης κατηγορίας, των πολλών, των εκατοντάδων χιλιάδων. Μιλάμε -μέσα από εξαιρετικούς λόγους- για την κατ' εξαίρεση εξέταση των αιτήσεών τους για άδειες διαμονής, για να βγουν από την αδήλωτη, από την κρυφή εργασία στο φως, να πληρώνονται κανονικά οι άνθρωποι εφόσον δουλεύουν σε δουλειές που κατά κανόνα -θα αναφερθώ και στο τέλος- δεν πάνε οι Έλληνες.

Από εκεί και πέρα, με βάση αυτήν την εικόνα, θα ήθελα να κάνω τρεις παρατηρήσεις.

Πρώτη παρατήρηση: Το νομοσχέδιο προσπαθεί να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες, που υπάρχουν στο μεγάλο αυτό ζήτημα, στο οποίο δεν υπάρχει «η λύση», αλλά η ανάγκη για την όσο καλύτερη γίνεται διαχείριση. Δεν «καθαρίζεις» με αυτό το θέμα, «το λύσαμε και τελείωσε». Προσπαθεί να αντιμετωπίσει ρεαλιστικά, προωθητικά αυτά τα ζητήματα.

Το νομοσχέδιο δέχεται δυο κριτικές, καθώς και εμείς. Η μια είναι ότι το νομοσχέδιο χειροτερεύει την κατάσταση, ότι τις ήδη

άθλιες συνθήκες τις κάνει πιο άθλιες. Υπάρχει και η άλλη κριτική που λέει «Πόσο επιδόματα δίνετε! Επιδόματα επιδομάτων! Ξεχνάτε τους Έλληνες και προσέχετε τους πρόσφυγες και τους μετανάστες!».

Συνήθως ο κανόνας είναι- υπάρχουν και εξαιρέσεις- όταν γίνεται και από τις δυο πλευρές κριτική, μάλλον είσαι στο σωστό δρόμο. Και θα πω γιατί είμαστε στο σωστό δρόμο, κατά τη γνώμη μου φυσικά.

Πρώτα απ' όλα, ποιος αμφισβητεί ότι ο αιτών άσυλο από αρχαιοτάτων χρόνων, ο κέτης πρέπει να προστατεύεται; Αυτή είναι η παράδοσή μας σαν Έλληνες από αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερα. Επομένως, σ' αυτόν τον κόσμο, τον προσφυγικό πληθυσμό που μπαίνει στη χώρα μας είμαστε υποχρεωμένοι, όχι μόνο από το Διεθνές, το Ευρωπαϊκό και το Ελληνικό Δίκαιο, να του παράσχουμε προστασία. Και είμαστε μια χώρα σε κρίση, με τους συμπατριώτες μας να ζορίζονται και να θυμώνουν για την πολιτική κατάσταση γενικότερα, την οικονομική και την κοινωνική. Γι' αυτό τα μέτρα μας έχουν πάντα το χαρακτηριστικό της ισορροπίας, όχι να μπατάρουμε από εδώ ή από εκεί. Πάντα έτσι αντιμετωπίσαμε τα ζητήματα όλα αυτά τα χρόνια που είμαστε εμείς στη διακυβέρνηση της χώρας.

Γι' αυτό είναι και οι δυο κριτικές που εμφανίζονται ότι είναι από διαφορετικές κατευθύνσεις, είναι λανθασμένες.

Άλλο ένα ζήτημα είναι τα χρήματα τα οποία δίνονται για τη διαχείριση του προσφυγικού.

Αγαπητοί συνάδελφοι, τα χρήματα αυτά βασικά είναι χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν θα μπορούσε το ελληνικό ταμείο, το ελληνικό δημόσιο να αντιμετωπίσει αυτό το τεράστιο κόστος. Μη λέτε, λοιπόν, ψέματα στον ελληνικό λαό. Είναι χρήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτή πληρώνει -να το πω έτσι λαϊκά- τα διαμερίσματα τα ξενοκίαιστα στις πόλεις της Ελλάδας, όπου μένουν οικογένειες προσφύγων σε αρμονική σχέση με τον ελληνικό πληθυσμό. Και είναι ξενοκίαιστα διαμερίσματα, τα οποία ενοικιάζονται μέσω της Ύπατης Αρμοστείας και αναπτυξιακών εταιρειών -εταιρειών πολλές φορές της αυτοδιοίκησης- ή δίνεται ένα μικρό επίδομα, μια μικρή ενίσχυση που πάει στις τοπικές κοινωνίες. Για αυτό η αυτοδιοίκηση και στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη και στη Λιβαδειά και στο Ηράκλειο και σε άλλες πόλεις έχει αγκαλιάσει αυτή τη διαδικασία, που ευνοεί και τις τοπικές κοινωνίες. Και έχει αγκαλιάσει αυτή τη διαδικασία και η αυτοδιοίκηση και σε πάρα πολλές περιπτώσεις και η Εκκλησία της Ελλάδας και ο εμπορικός κόσμος. Τα άλλα είναι απλώς ψέματα.

Το δεύτερο ζήτημα που αντιμετωπίζει το νομοσχέδιο: Το μεγάλο πρόβλημα του εγκλωβισμού των χιλιάδων αυτών ανθρώπων στη χώρα συνολικά, στα νησιά μας και του Βορειοανατολικού Αιγαίου ιδιαίτερα.

Ακούστε, υπάρχει ένας νόμος στη φυσική, ότι υπάρχει πρόβλημα όταν η εισροή σε ένα σύστημα είναι μεγαλύτερη από την εκροή. Να μας πείτε προτάσεις γι' αυτό. Επαναλαμβάνω: Όταν η εισροή είναι μεγαλύτερη από την εκροή, τι κάνουμε; Φυσικά, δεν βάζω κροκόδειλους στο Αιγαίο. Να σας πω και κάτι; Και κροκόδειλους να βάλεις, όταν ο άλλος γνωρίζει ότι θα πέσει βόμβα στη Συρία, στο Χαλέπι και έχει το παιδί του, θα ξεκινήσει να πάει κάπου όπου δεν θα πέφτει βόμβα στο παιδί του. Και αυτό γίνεται!

Η εισροή, λοιπόν, πολύ μεγαλύτερη από την εκροή. Τι γίνεται; Σήμερα -και στην επιτροπή όλοι ή σχεδόν όλοι από τους ομιλητές- θεωρούν δεδομένη, έστω και με έναν δειλό τρόπο ορισμένοι, την κοινή δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας και θεωρούν ότι πρέπει να ισχύσει αυτή η δήλωση.

Από εκεί και πέρα, πρέπει να παίρνετε υπ' όψιν σας δυο πράγματα όταν κάνετε προτάσεις. Πρώτον, ότι τα σύνορα είναι κλειστά και δεύτερον, ότι δεν υπάρχει ευρωπαϊκή αλληλεγγύη από πολλά κράτη-μέλη. Αυτό δεν γίνεται να το ξεχνάμε, όταν κάνουμε προτάσεις. Εμείς επιδιώκουμε ορισμένα πράγματα με το νομοσχέδιο ή την πολιτική μας -δεν θέλω να τα επαναλάβω- από επιτάχυνση μέχρι αλλαγή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, από επαναφορά του relocation, της μετεγκατάστασης, μέχρι να ισχύσουν πάλι με μεγαλύτερους ρυθμούς οι επιστροφές ή η οικογενειακή επανένωση.

Επαναλαμβάνω: Μαγικές λύσεις σ' αυτό το προσφυγικό-μεταναστευτικό ζήτημα δεν υπάρχουν. Λένε ορισμένοι; Να φύγουν

όλοι από τα νησιά. Θα φύγουν, λοιπόν, όλοι από τα νησιά και την επόμενη μέρα, για να μην πω και νωρίτερα, ίσος αριθμός θα έρθει από απέναντι, εκτός αν κάποιος πιστεύει –όπως έγινε κάποτε σε κάποιο νησάκι του Αιγαίου- ότι πρέπει να τους πυροβολούμε τους ανθρώπους, όταν έρχονται από τις απέναντι ακτές ή όταν οι λαθροδιακινητές βγάζουν τον πύρο...

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Πότε έγινε αυτό, κύριε Υπουργέ;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Το 2014, πάντως, δεν έγινε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΛΑΦΑΣ (Υφυπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής): Κύριε Αθανασίου, ήλπιζα ότι δεν θα μιλούσατε. Είστε εκτός γραμμής στα θέματα αυτά, εννοώ δική σας γραμμή. Σκεφτείτε το αυτό.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Πότε έγινε αυτό με τους πυροβολισμούς;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΛΑΦΑΣ (Υφυπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής): Εν πάση περιπτώσει, καλά μιλούσαμε τόση ώρα, ακούστε και την άλλη άποψη. Μάθετε να ακούτε, λόγω και επαγγελματικής προελεύσεως και επιστημονικής.

Με μαθηματική ακρίβεια, λοιπόν, την άλλη μέρα έρχεται ίσος αριθμός.

Δεύτερον, άκουσα μια πρόταση: Να έρθουν όλοι από τα νησιά εδώ, μάλιστα, στην ενδοχώρα, να μπουν σε κάποιες προσωρινές δομές φιλοξενίας, που να είναι άριστη η κατάσταση, να πάρουν χαρτιά και να πάνε στη χώρα που θέλουν. Αν ήταν τόσο απλό, τι είμαστε, παλαβοί να μην το κάνουμε; Δεν το καταλαβαίνω αυτό. Δεν καταλαβαίνετε ότι είναι κλειστά τα σύνορα και δεν δέχεται η Ευρώπη αυτόν τον κόσμο; Πώς λέτε, λοιπόν, τόσο άνετα να πάνε τα χαρτιά και να πάνε στις χώρες αυτές;

Επαναλαμβάνω ότι λύσεις μαγικές δεν υπάρχουν. Όποιος πιστεύει ότι υπάρχουν λύσεις, είτε δεν ξέρει –αυτή είναι η μια περίπτωση- είτε –η άλλη περίπτωση- λέει ψέματα.

Δυστυχώς, το προσφυγικό-μεταναστευτικό, όχι μόνο στην Ελλάδα, πολύ λιγότερο στην Ελλάδα, αλλά κυρίως στις χώρες της Ευρώπης καθορίζεται με ένα αρνητικό πρόσημο, σε μεγάλο βαθμό πλέον, συνειδήσεις, πολιτικές συμπεριφορές, εκλογικές τάσεις και βοηθά να αναπτυχθούν φαινόμενα, όπως η ξενοφοβία, ο ρατσισμός και ο νεοναζισμός, που σηκώνεται δυστυχώς και πάλι αυτό το φίδι, το νεοναζιστικό, σε πολλές χώρες της Ευρώπης.

Είχαμε, δυστυχώς, και αυτές τις μέρες και εντός της Βουλής διατύπωση μιας τέτοιας «καθαρής», ρατσιστικής, ξενοφοβικής ρητορικής. Απέναντι σ' αυτά τα φαινόμενα, κατά τη γνώμη μας, δεν πρέπει να υπάρχει κανενός είδους εφησυχασμός. Απαιτείται επαγρύπνηση και απαιτείται καθαρό μέτωπο όλων των δημοκρατών, όλου του δημοκρατικού τόξου, χωρίς εξαιρέσεις.

Ξέρετε κάτι; Δεν κάνω παρομοιώσεις εύκολες με τη δεκαετία του '30 ή του '40. Πολλές φορές, όμως, έχω την αίσθηση -και όχι μόνο εγώ- ότι ο αποδιοπομπαίος τράγος των ναζί τα χρόνια του '30 και του '40, που ήταν ο Εβραίος –μολονότι ακόμη δεν εξέλειπε ο αντισημιτισμός- είναι σήμερα και χρησιμοποιείται ως εξιλαστήριο θύμα, ως ο φταίχτης για όλα τα πράγματα, αντίστοιχα με την εποχή εκείνη, ο πρόσφυγας και ο μετανάστης, ο διαφορετικός γενικότερα. Και σ' αυτό το δηλητήριο, που επιδιώκεται να περάσει στην κοινωνία από τη νεοναζιστική ρητορική και πρακτική, το μέτωπό μας πρέπει να είναι αδιάλλακτο. Το τέρας δεν εξημερώνεται, κύριε Αθανασίου, επειδή παρεμβήκατε προηγούμενα.